

บทคัดย่อ

งานวิจัยเกี่ยวกับภูมิภาคแอฟริกาใต้ทะเลทรายซาฮาราที่มีจุดประสงค์สำคัญคือการศึกษาลักษณะโดยทั่วไปของภูมิภาคดังกล่าวเริ่มจากประวัติความเป็นมาของแอฟริกา ความสำคัญและศักยภาพของแอฟริกาต่อโลกและไทย ปัญหาเผชิญหน้าแอฟริกาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง โรคระบาดหรือโรคเอดส์ ปัญหาสภาพแวดล้อมหรือการขยายตัวของทะเลทรายในแอฟริกาใต้ทะเลทรายซาฮารา ความขัดแย้งและกระบวนการสันติภาพในภูมิภาคนี้ รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างแอฟริกาใต้ทะเลทรายซาฮารากับภูมิภาคอื่น ๆ ของโลกและไทย ตลอดจนเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแอฟริกาใต้ทะเลทรายซาฮารา เพื่อเพิ่มพูนท่าทีอันแข็งแกร่งของไทยในภูมิภาคแถบนี้

ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นความเป็นจริงที่มีลักษณะขัดแย้งกันภายในภูมิภาค กล่าวคือแอฟริกาใต้ทะเลทรายซาฮารายังคงเป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญของโลกอีกต่อไปเสมอจากความเป็นดินแดนที่ร่ำรวยด้านแร่ธาตุที่มีค่าและหายาก มีความหลากหลายด้านพฤษศาสตร์และสัตว์ป่ามีความสวยงามทางธรรมชาติ ซึ่งเป็นจุดแข็งสำคัญของภูมิภาค ในทางตรงกันข้ามแอฟริกาค่ายังอ่อนแอทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง หนี้สิน คุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ ถูกคุกคามโดยโรคระบาดและโรคเอดส์ ผู้นำแอฟริกันไม่ชำนาญในการบริหารปกครองประเทศและยังคงเป็นดินแดนที่คุกรุ่นด้วยสงครามกลางเมือง ความขัดแย้งทางเผ่าพันธุ์ ปัญหาเหล่านี้ส่วนหนึ่งเป็นผลของ “มรดกอาณานิคม” อันมีสาเหตุสำคัญมาจากความสัมพันธ์ที่ไม่เสมอภาคกับยุโรปภายใต้การปกครอง “ระบบอาณานิคม” และผู้นำแอฟริกันเอง การให้เอกราชประเทศต่าง ๆ ในแอฟริกาในช่วงทศวรรษ 1960 จึงเป็นการให้เอกราชแต่เพียงในนาม แอฟริกาใต้ทะเลทรายซาฮาราในปัจจุบันนี้ยังคงพึ่งพาและอยู่ภายใต้อิทธิพลทางเศรษฐกิจ การเมืองต่อยุโรปและตะวันตก ประสบความล้มเหลวในการพัฒนาประเทศจนเสี่ยงที่จะหลุดจากวงโคจรระบบทุนนิยมโลก พันธมิตรโลกซึ่งได้แก่สหรัฐฯ ยุโรป ญี่ปุ่น จึงต้องแสวงหาเส้นทางพัฒนาแอฟริกาใหม่ จึงมีแนวโน้มว่าความพยายามพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจหรือความรับผิดชอบต่อชะตาชีวิตของชาวแอฟริกันตัวเอง ตลอดจนการผนึกความร่วมมือระหว่างประเทศใต้-ใต้ หรือแอฟริกา-เอเชีย จะเป็นทางออกสำคัญที่สมควรเสริมสร้างและติดตามต่อไป

Abstract

The important purpose of this research is to study the nature of sub-Saharan Africa in many aspects particularly her potential to the world and Thailand, African history, the environment, social and economic problems including the conflict and peace process, the relationship between sub-Saharan Africa and other regions. The ultimate goal is to strengthen both good understanding about sub-Saharan Africa and Thailand's position of strength in the region.

The study and analysis of these problems indicate the contrary reality that on one side, sub-Saharan Africa is always the world's natural resources due to her riches in rare gems and precious minerals, her diversity of floral and faunal especially natural magnificence; on the other side, the region is very weakened by economic, social and political problems, human resources fragile, African leaders, high debt repayments, epidemic diseases; HIV/AIDS, desertification, tribal conflict and civil war.

Almost all these problems are "Colonial Legacy" caused by unequal relationship between Europe and Africa under colonial rule and "African leaders." The independence of African countries in 1960s is only pseudo phenomenon. Sub-Saharan Africa still depend on Europe and the West. Countries' developments for many decades is not so progress that black African risk disintegrate in the global capital economic system. Although World Coalition or Europe, United States and Japan have searched for the new initiative to develop sub-Saharan Africa, self-reliance and great South-South cooperation is the benign solution for black African to all these problems.